

Cvičení

Je důležité zvyknout si na přechod od řeckých písmen k jejich zvuku (tj. být schopen vyslovovat řecká slova) a od zvuku slova k řeckým písmenům, která budete používat k jejich reprezentaci. Bez tohoto řečtina zůstane pouze řadou znaků na stránce, což téměř zcela znemožní naučit se jí.

1. Procvičte si výslovnost následující pasáže z Jn 1,1-14.

Nejjednodušší způsob na začátku je napsat si text českými písmeny. Pro rozlišování dlouhého a krátkého „o“ a „e“ může být pro vás užitečné „e“ pro ε, „ē“ pro η, „o“ pro ο a „ō“ pro ω. I když se nevyslovuje, zapisujte *ióta subscriptum* jako (i). (Zapisujte výslovnost, ne prostý přepis do latinky.)

¹ ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν, καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος. ² οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν. ³ πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν. ὁ γέγονεν ⁴ ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. ⁵ καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. ⁶ ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης. ⁷ οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρησῇ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστευσῶσιν δι' αὐτοῦ. ⁸ οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρησῇ περὶ τοῦ φωτός. ⁹ ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον, ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. ¹⁰ ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. ¹¹ εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. ¹² ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ¹³ οἱ οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θεληματος ἀνδρὸς ἀλλ' ἐκ θεοῦ ἐγεννηθήσαν. ¹⁴ καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκηνώσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πληρῆς χάριτος καὶ ἀληθείας.

2. Zde je fonetický přepis textu Jn 1,15-23 (tedy jak by měl být čten) napsaný českými písmeny. Převeďte tyto zvuky zpětně do řeckých slov, tj. napište pasáž řeckými písmeny. Pamatujte na jemný přídech a dvě odlišné podoby sigmy.

¹⁵ Iōannēs martyrei peri autú kai kekragen legōn, Hútos ēn hon eipon, Ho opisō mú erchomenos emprosthen mú gegonen, hoti prōtos mú ēn. ¹⁶ hoti ek tú plērōmatos autú hēmeis pantes elabomen kai charin anti charitos; ¹⁷ hoti ho nomos dia Mōyseōs edothē, hē charis kai hē alētheia dia Iēsú Christú egeneto. ¹⁸ theon údeis heōraken pōpote; monogenēs theos ho ōn eis ton kolpon tú patros ekeinos eksēgesato.

¹⁹ Kai haute estin hē martyria tú Iōannú, hote apesteilan pros auton hoi Iúdaioi eks Hierosolymōn hierēis kai Leuitas hina erōtēsōsin auton, Sy tis ei? ²⁰ kai hōmologēsen kai úk ērnēsato, kai hōmologēsen hoti Egō úk eimi ho Christos. ²¹ kai ērōtēsan auton, Ti ún? Sy Ēlias? kai legei, Úk eimi. Ho profētēs ei sy? kai apekrithē, Ú. ²² eipan ún autō(i), Tis ei? hina apokrisin dōmen tois pempasasin hēmas; ti legeis peri seautú? ²³ efē, Egō fōnē boōntos en tē(i) erēmōs(i), Euthynate tēn hodon kyriou, kathōs eipen Ēsaías ho profētēs.